

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2026 елның «31» августыннан

№ 187

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының «Яңа Чишмә муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2024 елның 07 ноябрәндәге 272 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Россия Федерациясенң «Гражданнар оборонасы турындагы Федераль законга үзгәрешләр кертү турында» 2025 елның 23 июлендәге 240-ФЗ номерлы Федераль законы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенң «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турындагы Нигезләмәне раслау турында» 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы карары (Россия Федерациясе Хөкүмәтенң 2026 елның 19 гыйнварындагы 7 номерлы карары редакциясендә), Татарстан Республикасы Рәисенң «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы Нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында» 2026 елның 19 июнендәге 491 номерлы Указы нигезендә һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чараларны һәрьяклап тәмин итү максатларында Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты карар кабул бирә:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының «Яңа Чишмә муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2024 елның 07 ноябрәндәге 272 номерлы карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә түбәндәге редакциядә расларга.

2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы оешмалары, предприятиеләре һәм учреждениеләре житәкчеләренә, милек формаларына карамастан, әлегә карарны житәкчелеккә һәм үтәүгә тәкъдим итәргә.

3. Әлегә карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

4. Әлегә карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Р.Р. Фасахов

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Башкарма комитетының
2024 елның «07» ноябреннән
272 номерлы карарына
кушымта
(Татарстан Республикасы Яңа
Чишмә муниципаль районы
Башкарма комитетының 2026 елның
31 августындагы 187 номерлы
карары редакциясендә)

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында гражданнар
оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмә

1. Әлеге Нигезләмә «Граждан обороны турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар обороны турындагы Нигезләмәне раслау турында» 2007 елның 26 ноябрэндәге 804 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәтенен карары, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хакында» 2008 елның 22 ноябрэндәге ПУ-598 номерлы Татарстан Республикасы Президентының Указы, «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрэндәге 687 номерлы Россия ГХМ (МЧС) боерыгы нигезендә эшләнә һәм гражданнар оборонын алып баруга әзерлекне һәм алып баруны оештыру һәм төп юнәлешләрен, шулай ук Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында (алга таба - Яңа Чишмә муниципаль районы) гражданнар оборонын буенча төп чараларны билгели.

2. Яңа Чишмә муниципаль районында гражданнар оборонын буенча чаралар муниципаль берәмлектә гражданнар оборонын алып бару кысаларында оештырыла.

3. Гражданнар оборонын алып баруга әзерлек халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә мобилизация чорында, хәрби хәл гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында килеп чыга торган хәвеф - хәтәрләрдән яклауга әзерлек чараларын алдан үтәүдән гыйбарәт һәм Яңа Чишмә муниципаль районының Гражданнар оборонын, гадәттән тыш хәлләренә кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча төп чараларны күздә тоткан еллык план нигезендә гамәлгә ашырыла (алга таба-районның төп чаралары планы).

4. Бер елга төп чаралар планы Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан эшләнә, һәм Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча территориаль органы - гражданнар оборонын бурычларын һәм гадәттән тыш хәлләренә кисәтү һәм бетерү бурычларын хәл итәргә махсус вәкаләтле орган (Россия Федерациясе Гражданнар оборонын эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе) белән килештерелә.

Оешмаларның, учреждениеләрнең һәм предприятиеләрнең бер елга төп чаралар планы гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле оешманың, учреждениенең, предприятиенең структур бүлекчәсе (хезмәткәрләре) тарафыннан эшләнә һәм жирле үзидарә органы белән килештерелә, ә федераль башкарма хакимият органы карамагындагы оешма белән өстәмә рәвештә тиешле федераль башкарма хакимият органы белән килештерелә.

Гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек һәм алып бару буенча төп чараларны планлаштыру Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә мобилизация чорында, сугыш хәле гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында, шулай ук мөмкин булган террорчылык актлары һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин булган вәзгыятьне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

5. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек муниципаль берәмлектә гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмә белән билгеләнә һәм мобилизация вакытында, сугыш хәле вакытында, сугыш вакытында барлыкка килә торган куркынычлардан Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендәге халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклау чараларын планлаштыруны үз эченә ала.

Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып бару Яңа Чишмә муниципаль районының гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау планы нигезендә гамәлгә ашырыла, ә оешмаларда оешмаларның гражданнар оборонасы планнары нигезендә гамәлгә ашырыла һәм мобилизация вакытында, сугыш хәле вакытында, сугыш вакытында барлыкка килә торган куркынычлардан Яңа Чишмә муниципаль районы (оешма) территориясендәге халыкны (хезмәткәрләрен), матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклау чараларын үтәүне үз эченә ала.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау планы гражданнар оборонасы чараларының күләмен, оештыруын, тәмин итү тәртибен, ысулларын һәм үтәлеш срокларын билгели.

Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чараларны тыныч вакытта үтәү гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.1. Яңа Чишмә муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чараларның үтәлешен тәмин итү муниципаль идарә органнары, гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты гражданнар оборонасы буенча жирле дәрәжәдәге чараларны үтәүне тәмин итүче оешмалар исемлеген билгели.

7. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында, гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләр нигезендә, көчләр, чаралар, Гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыра һәм үз эченә ала, гражданнар оборонасы чараларын планлаштыра һәм тормышка ашыра.

8. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча коткару хезмәтләре (энергетиклар, медицина, инженер, коммуналь-техник, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау, хайваннар һәм үсемлекләргә саклау, хәбәр итү һәм элемтә, транспорт белән тәмин итү һәм ягулык-майлау материаллары белән тәмин итү, юл, сәүдә һәм туклану һ.б.) оештырыла ала, аларның оештыру һәм эшчәнлек тәртибе коткару хезмәтләре турында тиешле нигезләмәләрдә барлыкка килә торган органнар һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә.

Коткару хезмәте составына гражданнар обороны буенча чаралар үткәру, һәлакәттән коткару формироваиеләре гамәлләрен һәрьяклап тәмин итү һәм мобилизация чорында, сугыш хәле гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында барлыкка килә торган башка кичектергесез эшләргә башкару өчен билгеләнгән идарә органнары, гражданнар обороны көчләре һәм чаралары керә.

Коткару хезмәтләргә төрә һәм саны гражданнар обороны һәм халыкны яклау планнары нигезендә башкарыла торган эшләргә күләмен һәм характерын исәпләү нигезендә билгеләнә.

Яңа Чишмә муниципаль районының коткару хезмәте турындагы нигезләмә коткару хезмәте житәкчесе тарафыннан эшләнә, Татарстан Республикасының тиешле коткару хезмәте житәкчесе белән килештерелә һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан раслана.

Яңа Чишмә муниципаль районы гражданнар обороны көчләргә һәм чараларының әзерлеген булдыру һәм тәмин итү белән методик житәкчелекне, шулай ук бу өлкәдә контрольне гражданнар обороны, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләргә бетерү буенча Россия Федерациясе Министрлыгы (алга таба - Россия ГТХМ) һәм Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсе гамәлгә ашыра.

9. Эвакуация чараларын планлаштыру, әзерләү һәм үткәру өчен, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты тыныч вакытта алдан эвакуация комиссиясен булдыра. Эвакуация комиссиясенә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә урынбасары житәкчелек итә. Эвакуация комиссиясе эшчәнлегә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана торган Эвакуация комиссиясе турындагы нигезләмә белән регламентлана.

10. Гражданнар обороны көчләргә тыныч вакытта табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча чараларда катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Гадәттән тыш хәлләр нәтижеләргә бетерү өчен тыныч вакытта гражданнар обороны көчләргә һәм чараларын жәлеп итү турындагы карарны Яңа Чишмә муниципаль районы гражданнар обороны житәкчесе үзә төзегән гражданнар обороны көчләргә карата кабул итә.

11. Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә гражданнар обороны житәкчесе - Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе.

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын оештыру һәм үткәрү өчен шәхси җаваплылык тотат.

12. Яңа Чишмә муниципаль районында гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы орган булып, Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә торган, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчә тора.

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендә, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәне комплектлауны гамәлгә ашыра, аларның функциональ бурычларын һәм штат расписаниесен эшли һәм раслый.

Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчә житәкчесе турыдан-туры Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә буйсына.

13. Гражданнар оборонасы чараларын оешкан төстә һәм планлы рәвештә гамәлгә ашыруны тәмин итү, шул исәптән мобилизация чоры, сугыш хәле чоры һәм сугыш вакытында фаразланган һәм барлыкка килгән куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү максатыннан, Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат җыю һәм аны уртаклашу оештырыла.

Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә мәгълүмат җыю һәм алмашу «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының гражданнарны яклау идарәсе» МКУ тарафыннан гамәлгә ашырыла.

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының гражданнарны яклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесә мәгълүматны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты - Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына тапшыра.

14. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасы чаралары Россия Федерациясә конституциясә, федераль конституцион законнар, Россия Федерациясә федераль законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесенә күрсәтмә документлары, шулай ук әлегә Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

15. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты, гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатында, түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм гамәлгә ашыра:

15.1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны әзерләү буенча:

гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны өйрәтүне планлаштыру һәм гамәлгә ашыру;

гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәрү;

Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендәге формироваиеләр һәм хезмәтләр хезмәткәрләрен, шәхси составын әзерләүне оештыру-методик житәкчелек итү һәм тикшереп тору;

гражданнар оборонасы буенча укыту-консультация пунктларын булдыру, жиһазлау һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук тиешле лицензиясе булган өстәмә һөнәри белем бирү учреждениеләрендә Яңа Чишмә муниципаль районы гражданнар оборонасы хезмәткәрләренең һәм вазыйфаи затларының квалификациясен күтәрүне тәмин итү;

гражданнар оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау.

15.2. Мобилизация чоры, хәрби хәл чоры, сугыш вакытында барлыкка килгән куркынычлар турында халыкка хәбәр итү буенча:

гражданнар оборонасы идарәсенең техник системаларын, халыкка хәбәр итү системаларын төзү, реконструкцияләү һәм файдалануга даими әзерлек халәтендә тоту;

гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны алмашу.

15.3. Эвакуацияләнә торган халыкны, матди, мәдәни кыйммәтләрне һәм архив документларын кабул итү буенча:

эвакуацияләнә торган халыкны, матди, мәдәни кыйммәтләрне һәм архив документларын кабул итү һәм урнаштыру буенча тәмин итү чараларын планлаштыру, әзерләү һәм үткәрүне оештыру, шулай ук сугыш вакытында эшчәнлеген дәвам итүче оешма хезмәткәрләрен һәм куркынычлы зоналарда гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тәмин итүче оешма хезмәткәрләрен тарату;

эвакуацияләнә торган халыкны, матди, мәдәни кыйммәтләрне һәм архив документларын урнаштыру өчен куркынычсыз районнар әзерләү;

оешмаларның эвакуация органнарын төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын әзерләү.

15.4. Халыкка индивидуаль һәм күмәк яклау чаралары бирү буенча:

гражданнар оборонасының саклау корылмаларын һәм аларның техник системаларын билгеләү һәм аларга техник хезмәт күрсәтү буенча файдалануга даими әзерлектә тоту, саклау, төзү;

тыныч вакытта, гражданнар оборонасын алып баруга әзерләгәндә һәм аны сугыш барган вакытта гамәлгә ашырганда гражданнарга күмелгән биналарны һәм җир асты пространствосының башка корылмаларын яшеренү өчен җайлау;

гражданнар оборонасының саклау корылмаларында һәм җир асты киңлегенең башка корылмаларында халыкны яшерүне тәмин итү;

халыкны шәхси саклау чараларын туплау, саклау, яңарту һәм билгеләнеше буенча куллану (кирәк булганда);

халыкка индивидуаль яклау чараларын бирүне һәм коллектив яклау чараларын билгеләнгән срокларда бирүне тәмин итү (кирәк булганда).

15.5. Яктырту һәм башка төр маскировка буенча (кирәк булганда):

маскировкаланырга тиеш булган объектлар исемлеген билгеләү;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы төркемнәренә кертелгән территорияләрне комплекслы маскировкалау планнарын эшләү;

яктырткыч һәм башка төр маскировка чаралары үткәрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын файдалану буенча даими әзерлек хәлендә тоту һәм булдыру.

15.6. Мобилизация чорында, сугыш хәлендә, сугыш вакытында куркыныч янаганда авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр үткәрү буенча:

гражданнар оборонасы өчен кирәкле көчләрне һәм чараларны булдыру, жиһазлау һәм эзерләү, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасының кирәкле көчләрен жиһазлау һәм эзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне һәрьяклап тээмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләнеше буенча файдалануга даими эзерлек хәлендә булдыру һәм тоту;

гражданнар оборонасы өлкәсендә бурычларны хәл итү өчен жәлеп ителә торган штаттан тыш авария-коткару формированиеләре һәм гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тээмин итү буенча штаттан тыш формированиеләр реестрын алып бару һәм исәпкә алу.

15.7. Мобилизация чорында, сугыш хәле гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында килеп чыга торган хәвеф-хәтәрләр нәтижәсендә зыян күргән халыкның тормышын беренче чиратта тээмин итү буенча:

халыкның тормыш-көнкүрешен тээмин итүнең төп төрләрен планлаштыру һәм оештыру;

гражданнар оборонасы көчләре гамәлләрен һәрьяклап тээмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек хәлендә булдыру һәм аларны тоту;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

мобилизация чорында, сугыш хәле гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында килеп чыга торган куркынычлар нәтижәсендә зыян күргән халык арасында санитария-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрү;

дәвалау-эвакуация чаралары үткәрү;

имин районда кирәкле дәвалау базасын жәелдерү, аны энергия һәм су белән тээмин итүне оештыру;

халыкка беренче ярдәм күрсәтү;

тораксыз калган халык санын билгеләү;

сакланып калган торақ фондын инвентаризацияләү һәм аның торышын бәяләү, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аннан файдалану мөмкинлеген билгеләү, тораксыз калган кешеләрне вакытлыча урнаштыру һәм туклану пунктларына урнаштыру;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

15.8. Мобилизация чорында, сугыш хәле гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында килеп чыга торган куркынычлар нәтижәсендә килеп чыккан янгыннарга каршы көрәш буенча:

янгынга каршы кирәкле көчләр булдыру, аларны матди-техник чаралар белән жиһазландыру һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару районнарында һәм билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категориясенә кертелгән объектларда янгыннарны сүндерүне оештыру;

янгыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасларын алдан булдыру.

15.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка йогынтыга (пычрануга) дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиацион яклау режимнарын кертү.

15.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү буенча:

дезактивирлаучы, газлаучы һәм дезинфекцияләүче матдэләр һәм эремэләр запасларын алдан булдыру;

халыкны санитар эшкәртү һәм техниканы, биналарны һәм территорияләрне зарарсызландыру, шулай ук аларны жиһазлау һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү өчен гражданнар оборонасы көчләрен булдыру;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү чараларын үткөрүне оештыру.

15.11. Мобилизация чорында, сугыш хәле гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында килеп чыга торган куркынычлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, гражданнар оборонасы көчләрен күрсәтү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданнар оборонасы көчләренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү;

зарарлану урыннарында пропуск режимын гамәлгә ашыру һәм жәмәгать тәртибен саклау;

Россия Федерациясенең милли гвардия гаскәрләре тарафыннан мәжбүри саклауга булган объектларның сакланмасын көчәйтү, һәм юридик һәм физик затларның (тиндәш килешүләр нигезендә) милекләрен, караучысыз калган милекне саклау чараларын кабул итү.

15.12. Сугыш вакытында кирәкле коммуналь хезмәтләрнең эшчәнлеген ашыгыч торгызу мәсьәләләре буенча:

хәрби вакыт шартларында эшләүгә коммуналь хезмәтләрнең эзерлеген тәмин итү, аларның гамәлләрен планлаштыру;

газ, энергия, су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу һәм канализациянең зыян күргән системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

суны чистарту, төчеләндерү һәм транспортировкалау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм эзерләү;

суүткәргеч станцияләрдә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

резервуар һәм савытлар, жыелма-сүтү торбаүткәргечләре, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганаclarы, кирәкле башка жайланмалар һәм техник чаралар запасларын булдыру.

15.13. Сугыш вакытында мәетләрне ашыгыч жирләү буенча:

мөмкин булган күмү урыннарын алдан билгеләү;

мәетләрне тиз арада күмү чараларын тәэмин итү өчен, шул исәптән махсуслаштырылган ритуаль оешмалар базасында гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын булдыру, эзерләү һәм эзерлеген саклау;

һәлак булган кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) жирләү (күмү) урыннары жиһазлау;

законнарда билгеләнгән кагыйдәләрне үтәп мәетләрне тану һәм исәпкә алу чараларын оештыру һәм үткөрү;

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру.

15.14. Мобилизация чорында, сугыш хәле гамәлдә булган чорда, сугыш вакытында барлыкка килә торган куркынычлар булганда халыкның исән калуы өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшләвен тәэмин итү буенча:

икътисад объектларының эшчәнлегенә тотрыклылыкны арттыру мәсьәләләре буенча комиссия булдыру һәм эшен оештыру;

икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын төзелеш нормалары һәм гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләренә туры китереп рациональ урнаштыру;

газ, энергия һәм су белән тәэмин итү системаларының һәм чыганаclarының ышанычлылығын арттыруга юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм үткөрү;

гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

икътисад объектларында сугыш вакытында эшнә дәвам итә торган авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм уздыру;

житештерү процессын саклау һәм (яки) торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

документациянең иминият фондын булдыру;

заманча жиңелү чаралары тәэсирендә житештерү фондларын яклауның нәтижәлелеген арттыру.

15.15. Гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларының даими эзерлеген тәэмин итү мәсьәләләре буенча:

гражданнар оборонасы көчләрен булдыру һәм заманча техника һәм жиһазлар белән тәэмин итү;

гражданнар оборонасы көчләрен эш итүгә эзерләү, гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткөрү;

гражданнар оборонасы көчләренә гамәлләрен планлаштыру;

гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү һәм үзара хезмәттәшлек тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тәэмин итү.

16. Яңа Чишмә муниципаль районының гражданнар оборонасы буенча чараларны финанслау гамәлдәге законнар нигезендә башкарыла.